

IACOB CONSTANTIN DRĂGAN

Administrarea unui SRL

Drepturi, atribuții, responsabilități, obligații

Ghid practic

CUPRINS

Nota autorului	7
Cui se adresează această carte?.....	8
Considerații introductive	10
Capitolul I. SRL-ul ca formă optimă de organizare a afacerii – avantaje, comparații și ghid de înființare	12
Subcapitolul 1. Alegerea formei juridice: de ce SRL-ul este cea mai eficientă formă juridică pentru antreprenori?.....	12
Subcapitolul 2. Cum alegeți forma juridică potrivită? Analiză comparativă între SRL, SA și PFA	20
Subcapitolul 3. Cum ia naștere un SRL? Ghid practic de înființare, pas cu pas.....	24
Subcapitolul 4. Delimitarea rolurilor – asociat vs administrator	37
Subcapitolul 5. Concluzii Capitolul I	40
Capitolul II. Rolul administratorului în structura unui SRL	41
Subcapitolul 1. Introducere	41
Subcapitolul 2. Cine poate fi administrator într-un SRL? Condiții legale și incompatibilități.....	42
Subcapitolul 3. Rolul activ al administratorului – drepturi și obligații în cadrul unui SRL. Tablou sintetic al atribuțiilor și riscurilor asociate.....	52
Subcapitolul 4. Conducerea eficientă a unui SRL: câteva exemple de bune practici și recomandări	63
Subcapitolul 5. Concluzii Capitolul II.....	73
Capitolul III. Răspunderea administratorului. Regim juridic, riscuri și consecințe.....	75
Subcapitolul 1. Introducere în conceptul de răspundere a administratorului	75
Subcapitolul 2. Răspunderea civilă	76

Subcapitolul 3. Răspunderea fiscală.....	94
Subcapitolul 4. Atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență (Legea nr. 85/2014)	103
Subcapitolul 5. Răspunderea Penală	116
Subcapitolul 6. Concluzii Capitolul III	143

Capitolul IV. Obligații administrative și fiscale ale societății.

Ce trebuie să cunoască administratorul? Ghid practic.....	144
Subcapitolul 1. Introducere: importanța conformității fiscale și administrative. Cadrul legal	144
Subcapitolul 2. Obligații fiscale principale – contribuții, taxe declarații și registrele societății.....	147
Subcapitolul 3. Aspecte generale privind inspecția fiscală	171
Subcapitolul 4. Contestații împotriva actelor aministrativ-fiscale	174
Subcapitolul 5. Checklist practic – obligațiile administrative și fiscale ale administratorului	180
Subcapitolul 6. Concluzii Capitolul IV	182

Capitolul V. Gestionarea relațiilor de muncă

Aspecte pe care orice administrator trebuie să le cunoască	184
Subcapitolul 1. Introducere. Importanța gestionării corecte a relațiilor de muncă în SRL.....	184
Subcapitolul 2. Angajarea personalului: aspecte legale și procedurale	185
Subcapitolul 3. Drepturile și obligațiile părților.....	215
Subcapitolul 4. Timpul de muncă și timpul de odihnă	226
Subcapitolul 5. Securitatea și sănătatea în muncă (SSM).....	236
Subcapitolul 6. Modificarea, suspendarea și încetarea CIM.....	242
Subcapitolul 7. Răspunderea disciplinară și patrimonială a salariaților	254
Subcapitolul 8. Rolul administratorului în organizarea muncii și conducerea echipei.....	258
Subcapitolul 9. Hărțuirea la locul de muncă – analiză sumară	264
Subcapitolul 10. Concluzii Capitolul V	267

Capitolul VI. Selecție de contracte frecvente în activitatea unui SRL	268
Subcapitolul 1. Introducere	268
Subcapitolul 2. Contractul de vânzare	269
Subcapitolul 3. Contractul de furnizare.....	278
Subcapitolul 4. Contractul de locațiune (închiriere).....	285
Subcapitolul 5. Contractul de împrumut	297
Subcapitolul 6. Contractul de intermediere.....	304
Subcapitolul 7. Contractul de franciză.....	307
Subcapitolul 8. Contractul de leasing.....	318
Subcapitolul 9. Concluzii Capitolul VI.....	326
Capitolul VII. Relația societății comerciale cu instituțiile bancare	328
Subcapitolul 1. Introducere	328
Subcapitolul 2. Contul bancar curent.....	329
Subcapitolul 3. Produsele bancare disponibile pentru SRL.....	334
Subcapitolul 4. Aspecte speciale în gestionarea relației bancare: riscuri, blocaje, migrare și inovație digitală.....	351
Subcapitolul 5. Concluzii. Capitolul VII.....	356
Capitolul VIII. Recuperarea creanțelor	357
Subcapitolul 1. Introducere	357
Subcapitolul 2. Prevenirea riscului de neplată: strategii contractuale și operaționale.....	357
Subcapitolul 3. Proceduri amiabile și extrajudiciare de recuperare	368
Subcapitolul 4. Proceduri judiciare de recuperare.....	375
Subcapitolul 5. Executarea silită a creanțelor.....	387
Subcapitolul 6. Recuperarea creanțelor în procedura insolvenței.....	398
Subcapitolul 7. Concluzii. Capitolul VIII.....	406
Capitolul IX. Întrebări și răspunsuri din practică	408
Subcapitolul 1. Introducere	408
Subcapitolul 2. Administrarea SRL.....	408
Subcapitolul 3. Contracte	411

Subcapitolul 4. Insolvență și faliment.....	415
Subcapitolul 5. Executare silită	417
Subcapitolul 6. Probleme juridice între asociați.....	423
Subcapitolul 7. Mituri false	427
Subcapitolul 8. Concluzii. Capitolul IX	429
Capitolul X. Propuneri de modificări legislative cu influență asupra SRL-ului. Pachetul 2 de măsuri fiscale.....	430
Subcapitolul 1. Introducere	430
Subcapitolul 2. Sinteza modificărilor cu influență asupra SRL-ului.....	430
Subcapitolul 3. Concluzii. Capitolul X	434
ÎN LOC DE ÎNCHEIERE.....	435
10 principii pentru a conduce cu echilibru și caracter	435
ANEXA 1.	437
Glosar de termeni	437
ANEXA 2.	459
Lista de abrevieri.....	459
Bibliografie/resurse utile internet.....	462

Capitolul I

SRL-ul ca formă optimă de organizare a afacerii – avantaje, comparații și ghid de înființare

Succesul vine atunci când oportunitatea întâlnește pregătirea – Zig Ziglar

Subcapitolul 1. Alegerea formei juridice: de ce SRL-ul este cea mai eficientă formă juridică pentru antreprenori?

1.1. Introducere

Societatea cu răspundere limitată (SRL) reprezintă, în dreptul român, o formă de organizare care îmbină elemente specifice societăților de persoane cu trăsături proprii societăților de capitaluri, păstrând însă caracteristici distincte ce îi conferă un regim juridic particular.

Costurile de constituire sunt rezonabile, formalitățile legale sunt relativ simple, iar răspunderea asociaților se limitează, de regulă, la valoarea aportului subscris. Aceste aspecte fac din SRL o opțiune atractivă pentru cei care își doresc protejarea patrimoniului personal față de eventualele pierderi comerciale.

În același timp, SRL-ul le oferă antreprenorilor un grad ridicat de autonomie în gestionarea afacerii și flexibilitate în structura de conducere și distribuirea profitului, ceea ce permite adaptarea rapidă la schimbările de piață. Reglementarea sa prin Legea nr. 31/1990 este una matură și stabilă, reducând riscul de incertitudine legislativă.

Pe lângă aceste avantaje, SRL-ul este o formă recunoscută și apreciată în mediul de afaceri, fapt ce facilitează colaborarea cu parteneri comerciali, instituții de credit și investitori.

În continuare, vom analiza argumentele juridice și practice care susțin alegerea SRL-ului ca formă de organizare eficientă pentru inițierea și dezvoltarea unei afaceri.

1.2. Avantajele SRL

1.2.1. Răspunderea limitată a asociaților și dreptul de control

În conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare⁵ și Codului Civil, asociații unui SRL răspund până la concurența capitalului social subscris.

Atenție! Răspunderea limitată nu este absolută.

Pot exista situații în care asociații pot fi trași la răspundere dincolo de limita capitalului social, ca de exemplu:

- asociatul care nu aduce aportul la care s-a obligat;
- asociatul care comite fraudă în dauna societății sau a creditorilor;
- asociatul care folosește semnătura socială în folosul său sau al altei persoane;
- asociatul care dispune de bunurile societății ca de bunurile sale proprii;
- asociatul (administrator) în condițiile Legii insolvenței nr. 85/2014⁶.

Tabel: Situații care atrag excluderea sau răspunderea nelimitată a asociaților - riscuri și măsuri preventive

Situație	Consecință juridică	Temei legal	Măsură preventivă
◆ Un asociat nu aduce aportul la care s-a obligat	Excludere din societate, după punerea în întârziere	Art. 222 alin. (1) lit. a) Legea nr. 31/1990	Verificarea capacității financiare a asociaților înainte de intrarea în societate; stipularea termenelor clare și a penalităților în actul constitutiv.
◆ Fraudă în dauna societății sau folosirea semnăturii/capitalului social în folos propriu sau al altora	Excludere din societate	Art. 222 alin. (1) lit. d) Legea nr. 31/1990	Monitorizarea tranzacțiilor și utilizării patrimoniului societății; instituirea unui control intern strict și a dublei semnături pentru acte importante.
● Frauda creditorilor prin abuz de caracterul limitat al răspunderii și de personalitatea distinctă a societății (ex.: diminuarea intenționată a activelor)	Răspundere nelimitată	Art. 237 ¹ alin. (3) Legea nr. 31/1990	Menținerea separării stricte între patrimoniul societății și cel personal; evitarea tranzacțiilor care pot fi calificate ca frauduloase.

5 Legea nr. 31/1990 a fost publicată în M. O. nr. 126–127 din 17 noiembrie 1990, republicată în M. O. nr. 33 din 29 ianuarie 1998 și, ulterior, în M. O. nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, fiind modificată de-a lungul timpului prin numeroase acte normative. În cuprinsul prezentei lucrări, ne vom referi la această lege folosind, după caz: Legea nr. 31/1990; denumirea uzuală: Legea societăților; abrevierea: L. S.

6 Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în M. O. nr. 466 din 25 iunie 2014.

Situație	Consecință juridică	Temei legal	Măsură preventivă
● Asociatul dispune de bunurile societății ca de bunurile proprii	Răspundere nelimitată	Art. 237 ¹ alin. (4) Legea nr. 31/1990	Evidență contabilă riguroasă; interdicția de a folosi bunurile societății în scop personal fără bază contractuală clară.
○ Asociatul administrator (de fapt sau de drept) căruia i s-a angajat răspunderea pentru insolvență	Răspunde pentru pasivul neacoperit	Legea nr. 85/2014	Monitorizarea permanentă a stării financiare; luarea măsurilor legale în timp util pentru evitarea insolvenței (restructurare, eșalonare datoriei).

Legendă:

- ◆ **Risc ridicat** – atrage măsuri imediate și sancțiuni severe (excludere, pierderea calității de asociat).
- **Risc mediu** – implică răspundere patrimonială nelimitată, cu impact financiar major.
- **Risc scăzut** – intervine în circumstanțe speciale, dar poate genera pierderi importante.

🔑 Drepturi de control ale asociaților:

Pentru a proteja interesele societății și ale celorlalți asociați, legea prevede următoarele drepturi de control ale asociaților:

- consultarea registrelor societății;
- accesul la situațiile financiare;
- examinarea oricărui document, atâta timp cât nu încalcă drepturile celorlalți asociați.

1.2.2. Structură simplificată și accesibilă

1.2.2.1. Asociații

Un SRL poate avea un număr maxim de 50 de asociați, iar legea permite constituirea societății cu asociat unic. În cazul în care numărul asociaților este mai mare de 15, societatea trebuie să desemneze cenzori.

Societatea cu răspundere limitată se adaptează foarte bine pentru mai multe tipuri de inițiative, printre care:

- proiecte antreprenoriale individuale, care necesită control total și costuri administrative reduse;
- parteneriate restrânse între două sau câteva persoane, în care deciziile pot fi luate rapid și informal;
- asocieri punctuale între profesioniști din domenii complementare (ex.: IT – marketing, arhitectură – construcții), cu scopul valorificării rapide a unei idei sau oportunități de afaceri.

☆ **Important:**

- Asociații pot fi persoane fizice sau juridice, române sau străine;
- În principiu, nu există cerințe speciale de calificare profesională; Excepții sunt pentru anumite profesii reglementate.
- Drepturile și obligațiile se stabilesc proporțional cu cota de participare la capitalul social, dacă actul constitutiv nu prevede altfel.
- SRL-ul poate avea un unic asociat.
- Un asociat unic poate fi asociat unic în mai multe societăți.
- Asociatul unic poate avea calitatea de salariat în cadrul SRL astfel cum prevede art. 1961 alin. (3) din Legea 31/1990.

1.2.2.2. Capitalul social și aportul la capital

Aportul fiecărui asociat se concretizează în capitalul social al societății. Cu toate acestea, **aportul și capitalul social nu sunt concepte identice, deși sunt strâns legate. Diferența dintre ele poate fi sintetizată astfel:**

Termen	Definiție
Aportul social	Contribuția efectivă, individualizată, a fiecărui asociat la formarea capitalului social (în numerar sau în natură). La SNC și SCS se poate completa cu aportul în industrie (prestații în muncă și servicii).
Capital social	Totalitatea acestor aporturi, exprimată în bani, evidențiată în bilanțul contabil al societății la pasivul patrimonial (mai puțin aportul în industrie de la SNC, SCS.)

1.2.2.3. Capitalul social vs Patrimoniul societății

Confuzia între capitalul social și patrimoniul societății este frecventă⁷. Principalele diferențe sunt prezentate în cele ce urmează:

Aspect	Capitalul social	Patrimoniul societății
Definiție	Este doar o componentă a patrimoniului. Este determinat la momentul constituirii și rămâne fix până la modificare.	Cuprinde totalitatea drepturilor și obligațiilor cu valoare economică (activ și pasiv).
Modificare	Doar prin act formal	Se modifică permanent în funcție de activitate

⁷ A se vedea: L. B. Săuleanu, G. A. Ușurelu, *Aportul asociațiilor – condiție specifică a contractului de societate*, articol disponibil la: <https://www.universuljuridic.ro/aportul-asociațiilor-condiție-specifică-a-contractului-de-societate/> (accesat la 8 iulie 2025).

Cu referire la noțiunea de patrimoniu, în doctrină⁸ se arată: „În cadrul patrimoniului se disting două clase de elemente: drepturile și obligațiile. Drepturile patrimoniale îi permit persoanei să pretindă o anumită prestație de la o altă persoană și, prin urmare, se constituie într-un element (de) activ“.

„În mod corelativ, obligațiile patrimoniale îi impun persoanei să efectueze o anumită prestație, constituind un element (de) pasiv.“

☞ Începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 223/2020, a fost eliminată limita minimă de 200 de lei a capitalului social (și, implicit, a valorii unei părți sociale). În aceste condiții legea permite înființarea unui SRL indiferent de valoarea capitalului social, cu alte cuvinte, chiar și 1 leu. Această valoare rămâne în vigoare până la implementarea Planului de măsuri fiscale II, care poate aduce modificări ulterioare⁹.

1.2.2.4 Importanța stabilirii unui capital social rezonabil pentru antreprenori

Capitalul social are un rol esențial nu doar din punct de vedere juridic, ci și economic și de imagine pentru orice societate comercială. Stabilirea unui capital social rezonabil îi aduce antreprenorului o serie de beneficii concrete:

- Capitalul social este menționat în documentele oficiale ale societății (facturi, contracte, website-ul companiei), influențând percepția partenerilor și a clienților asupra seriozității și profesionalismului companiei.
- Instituțiile bancare și partenerii de afaceri analizează valoarea capitalului social ca indicator al solidității financiare și gradului de angajament al fondatorilor.
- Un capital social mai ridicat poate facilita accesul la credite, contracte de leasing sau alte forme de finanțare, în special în primele etape ale afacerii.
- Capitalul social constituie o garanție minimă pentru acoperirea eventualelor datorii către terți, oferind un anumit grad de protecție creditorilor.

1.2.2.5. Procedura de înființare simplificată

În mod obișnuit, formalitățile pot fi finalizate în câteva zile lucrătoare, dacă documentația este completă. De asemenea, platforma online a ONRC permite depunerea electronică a actelor, ceea ce simplifică astfel considerabil procedura.

8 R. Rizoiu, *Garanția comună a creditorilor în noul Cod Civil*, articol publicat în *Revista Română de Drept Privat* nr. 1 din 2012.

9 A se vedea: Cap. X – „Propuneri de modificări legislative cu influență asupra SRL – Pachetul 2 de măsuri fiscale“.

1.2.3. Flexibilitate în activitatea economică

Societatea cu Răspundere Limitată (SRL) oferă un cadru legal flexibil, care permite desfășurarea unei game largi de activități economice.

Dincolo de literă: pentru juriști

Trebuie precizat, că, deși se impune introducerea codurilor CAEN și autorizarea lor la ONRC, nu este mai puțin adevărat că principiul specialității capacității de folosință a fost abandonat de noul Cod Civil, acesta fiind actualmente valabil doar pentru societățile fără scop lucrativ.

 În vechea reglementare (Decretul nr. 31/1954), principiul specialității capacității de folosință limita această capacitate, restrângea conținutului ei la concordanța dintre capacitatea persoanei juridice și scopul ei, depășirea acestei sfere fiind sancționată cu nulitatea absolută a actelor juridice încheiate.¹⁰

Potrivit art. 206 alin.(1) din Codul Civil: „(1) Persoana juridică poate avea orice drepturi și obligații civile, afară de acelea care, prin natura lor sau potrivit legii, nu pot aparține decât persoanei fizice“.

 În doctrină se susține că „obligativitatea indicării cu precizie a activității statutare a unei societăți comerciale a devenit, în acest fel, o dispoziție contrară Codului Civil, întrucât poate duce la o concluzie eronată că asociații sunt cei care, în calitate de semnatori ai actului constitutiv, doresc restrângerea activității societății la cea sau cele indicate în obiect“¹¹.

 Așadar, societatea comercială, în afara obiectelor de activitate înscrise în actul constitutiv, poate desfășura activități, cu excepția celor care:

- sunt rezervate persoanelor fizice;
- au un scop imoral, ilicit, contrar interesului general;
- care prin caracterul repetitiv ies din sfera scopului lucrativ.

Această interpretare modernă recunoaște realitatea economică în care societățile comerciale trebuie să se adapteze rapid la schimbările de pe piață, fără a fi constrânse rigid de obiectul de activitate înscris în actul constitutiv. Protecția terților de bună-credință prevalează asupra eventualelor limitări statutare, asigurând securitatea tranzacțiilor.

 Concluzionăm că pentru antreprenorii care doresc să-și păstreze autonomia, dar în același timp să evite vulnerabilitățile asociate desfășurării

¹⁰ A se vedea: M. A. G. Dima, *Principiul specialității capacității de folosință în noul Cod Civil*, articol disponibil la: <https://bloghamangiu.ro/principiul-specialitatii-capacitatii-de-folosinta-in-noul-cod-civil/> (accesat la 27 iulie 2025).

¹¹ S. Bodu, *Legea societăților comentată*, Ediția 2023, Editura Rosetti Internațional, București, 2023, p. 208.

activității economice în calitate de persoană fizică autorizată (PFA) **SRL-ul reprezintă cea mai bună opțiune.**

1.3. Limitele și posibilele dezavantaje ale SRL-ului în raport cu SA

1.3.1. Lipsa accesului la piața de capital – sursele alternative de finanțare (enumerare)

Spre deosebire de societatea pe acțiuni (SA), societatea cu răspundere limitată (SRL) nu poate fi listată la bursă și, prin urmare, nu are posibilitatea de a emite acțiuni pentru atragerea de capital. De asemenea, SRL-ul nu poate emite obligațiuni.

Totuși, SRL-ul dispune de alte mecanisme de finanțare sau atragere de capital, precum:

- *creditele bancare* – obținerea de împrumuturi garantate sau negarantate pentru capital de lucru sau investiții;
- *majorarea capitalului social* – prin aporturi suplimentare de la asociați existenți sau cooptarea unor noi asociați;
- *împrumuturile de la asociați* – finanțări directe acordate de asociați societății, cu sau fără dobândă;
- *leasingul financiar sau operațional* – pentru finanțarea echipamentelor sau bunurilor necesare activității;
- *factoringul sau scontarea* – conversia creanțelor în lichidități prin intermediul unor instituții financiare;
- *granturile sau fondurile nerambursabile* – în special din surse europene sau guvernamentale, dacă sunt eligibile;
- *business angels sau investitorii de tip private equity* – parteneriate punctuale prin contracte de investiții;
- *finanțarea participativă (crowdfunding)* – pentru anumite proiecte, mai ales în domeniile inovative sau creative.

1.3.2. Limitări în transferul părților sociale

Întrucât este necesar acordul asociaților în vederea cesionării părților sociale, se poate desprinde ideea că, în comparație cu transferul acțiunilor la o SA, operațiunea este mai puțin fluidă, oarecum restrictivă.

🔗 **Exemplu de situație care poate complica transferul:**

Un exemplu concludent este situația în care un asociat dorește să transfere părțile sociale către un terț, iar ceilalți asociați fie refuză transferul, fie doresc să exercite dreptul de preempțiune.

Această situație poate întârzia sau chiar bloca total transferul dorit.

📄 **Spre diferență de SRL, în cazul SA:**

- transferul acțiunilor este substanțial mai simplu;
- nu necesită acordul celorlalți acționari;
- procedurile sunt mai puțin birocratice;
- transferul se realizează mai rapid și cu costuri administrative reduse.

☆ **Important:** Contractul de cesiune de părți sociale poate fi încheiat prin înscris sub semnătură privată, fiind un act juridic care nu necesită forma autentică pentru a fi valabil încheiat. Totuși, părțile au deschisă opțiunea întocmirii actului autentic dacă doresc să dea valoare de titlu executoriu sumelor de încasat conform contractului.

⊗ De reținut opinia¹² potrivit căreia, chiar dacă părțile au stipulat anterior – de exemplu, într-un antecontract, într-o promisiune de vânzare a părților sociale sau într-o altă convenție –, că încheierea contractului se va face în formă autentică, acest aspect nu determină automat necesitatea respectării formei autentice pentru validitatea actului.

1.3.3. *Imaginea în afaceri*

În funcție de domeniul de activitate sau de dimensiunea proiectelor dezvoltate, partenerii de afaceri și investitorii pot percepe alte forme juridice – precum societatea pe acțiuni (SA) – ca având un grad mai mare de soliditate sau prestigiu în comparație cu un SRL.

💡 **Sfaturi practice:**

- *Optați pentru o formă juridică ce oferă un grad de risc gestionabil și care asigură un patrimoniu distinct al afacerii de cel personal.*

12 G. Tiță-Nicolescu, *Condițiile de formă ale contractului în reglementarea noului Cod Civil*, articol disponibil la: <https://www.universuljuridic.ro/conditiile-de-forma-ale-contractului-reglementarea-noului-cod-civil/> (accesat la 22 iulie 2025).

- *Evalueați cu maximă atenție compatibilitatea personală și profesională a viitorilor asociați.*
- *Investiți timp în clarificarea rolurilor, responsabilităților și așteptărilor de la bun început.*

☆ *O relație solidă între asociați este cea mai eficientă metodă de evitare a conflictelor care pot destabiliza o afacere.*

Subcapitolul 2. Cum alegeți forma juridică potrivită?

Analiză comparativă între SRL, SA și PFA

2.1. Introducere

Fiecare formă de organizare juridică – fie că vorbim despre Societatea cu Răspundere Limitată (SRL), Societatea pe Acțiuni (SA) sau Persoana Fizică Autorizată (PFA) – se distinge printr-un set particular de caracteristici. Acestea influențează în mod direct capacitatea de atragere a capitalului și, implicit, potențialul de creștere și dezvoltare al afacerii.

2.2. Analiza comparativă a aspectelor-cheie și a impactului lor

2.2.1. Preliminarii

Analiza comparativă din această lucrare se va concentra exclusiv asupra SRL-ului, SA-ului și PFA-ului, forme de organizare care ocupă un loc central în peisajul antreprenorial românesc, atât din perspectivă statistică, precum și practică. Structuri juridice precum SCA, SCS, SNC, Întreprinderea Individuală (II) sau Întreprinderea Familială (IF) nu vor fi abordate, întrucât nu sunt relevante pentru scopul prezentei lucrări.

2.2.2. Alegerea formei juridice optime

2.2.2.1. Pentru Start-up-uri și afaceri mici și mijlocii (IMM-uri): SRL-ul ca opțiune predominantă

✦ Acest tip de societate asigură mai multe avantaje, dintre care menționăm:

- **un echilibru adecvat** între protecția juridică – prin limitarea răspunderii asociaților la capitalul social subscris – și libertatea de decizie în gestionarea afacerii;
- **costuri de funcționare accesibile**, adaptate chiar și pentru proiectele aflate la început de drum;
- **flexibilitate suficientă** pentru a susține atât o dezvoltare organică, cât și atragerea de finanțări private.

2.2.2.2. Pentru companii cu potențial mare de creștere (Scaling-Up) și ambiții de anvergură: Societatea pe Acțiuni (SA)

- ☑ Alegerea acestei forme este adecvată în special în următoarele situații:
 - **planuri de listare la bursă**, pentru accesarea piețelor de capital și atragerea unui număr extins de investitori;
 - **nevoia de capital substanțial** din partea fondurilor de investiții sau a instituțiilor financiare, care preferă forma de SA datorită structurii sale clare și a guvernantei corporative riguroase;
 - **obiectivul de diversificare a acționariatului și de creștere a lichidității participațiilor**;
 - **dorința de a implementa un sistem formalizat de guvernare**, cu delimitări precise între organele de conducere (Consiliul de Administrație sau Directoratul și Consiliul de Supraveghere);
 - **extinderea activității la nivel internațional**, într-o formă juridică recunoscută și apreciată de partenerii externi;
 - **desfășurarea anumitor activități care nu sunt permise pentru SRL**.

2.2.2.3. Pentru antreprenori individuali și activități profesionale independente: Persoana Fizică Autorizată (PFA)

✚ Avantaje:

PFA-ul rămâne o soluție viabilă și simplă pentru activități profesionale independente (ex: consultanți, artiști, liber-profesioniști) sau afaceri de dimensiuni mici.

Este recomandat în următoarele situații:

- când se urmărește **simplitatea administrativă** și contabilă;
- în **absența unor obiective imediate de creștere** accelerată sau de atragere de capital extern;

- atunci **când nivelul de risc este redus**, iar dezvoltarea unei echipe extinse de angajați nu este o prioritate pe termen scurt;
- în condițiile în care, din perspectivă fiscală, această formă poate oferi **avantaje pentru anumite praguri de venit**.

☞ Subliniem faptul că titularul PFA-ului poate constitui un patrimoniu de afecțiune (art. 31 alin. 3 Cod Civil). Acesta reprezintă acea parte distinctă a patrimoniului unei persoane fizice autorizate (PFA) destinată exclusiv desfășurării activității economice. De asemenea, permite, în anumite condiții, limitarea executării silite doar la bunurile astfel afectate.

📖 Reglementarea se regăsește în Codul Civil, art. 2324 alin. (4).

2.2.3. Tabel comparativ

Aspect-cheie	SRL (Societate cu răspundere limitată)	SA (Societate pe Acțiuni)	PFA (Persoană Fizică Autorizată)
Definiție și popularitate	Cea mai răspândită pentru IMM-uri, echilibru flexibilitate-protecție.	Potrivită pentru afaceri mari, cu potențial de creștere și nevoi de capital.	Cea mai simplă formă de organizare individuală.
Răspundere	Limitată la capitalul social subscris. ☞ - Excepții: fraudarea creditorilor, insolvență în anumite condiții (art. 169 Leg. 85/2014), asociatul administrator care comite fraudă în dauna societății/folosește semnătura sau capitalul în folosul său.	Limitată la capitalul social subscris. ☞ - Excepții: în caz de fraudă, răspundere pentru insolvență în anumite condiții (art. 169 Leg. 85/2014).	Nelimitată (patrimoniul personal răspunde pentru datorii).
Capital social	Fără limită minimă.	Minim 90 000 lei – art. 10 alin. 1 LS. (min. 25 000 de euro la curs BNR).	Nu necesită capital social.
Număr fondatori	Minim 1 asociat.	Minim 2 acționari (art. 10 alin. 3 L.S.)	1 persoană fizică.
Atragere investiții	Potențial mediu (investitori privați, fonduri de investiții nonpublic, credite bancare).	Potențial ridicat (listare la bursă, emisiune de acțiuni, investitori instituționali, finanțări complexe).	Imposibilă (nu poate atrage investitori externi sub formă de capital social).

Aspect-cheie	SRL (Societate cu răspundere limitată)	SA (Societate pe Acțiuni)	PFA (Persoană Fizică Autorizată)
Transfer părți sociale/ Acțiuni	Mai puțin flexibil (cesiune, necesită acordul asociaților/formalități ONRC).	Mai flexibil (transfer liber de acțiuni, tranzacționare pe piața de capital).	Nu se aplică.
Administrare	Simplificată (administrator unic sau consiliu de administratori).	Complexă (Consiliu de Administrație, Consiliu de Supraveghere, Directori, Adunare Generală a Acționarilor).	Simplă (gestionare directă de către titular).
Costuri/ Complexitate	Reduse la înființare și administrare. ¹³	Substanțial mai mari la înființare și administrare, cerințe de raportare complexe.	Minime la înființare și funcționare.
Percepție piață	Potrivită pentru majoritatea afacerilor, în general mici și medii.	Conferă credibilitate, ideală pentru companii mari, proiecte de anvergură.	Limitări în percepție, asociată cu activități individuale sau mici.
Regim fiscal	Posibilitate de microîntreprindere (dacă îndeplinește condițiile) sau impozit pe profit.	Impozit pe profit.	Normă de venit sau sistem real (în funcție de activitate și opțiune).
Patrimoniu	Separat de cel al asociaților.	Separat de cel al acționarilor.	Nediferențiat (patrimoniul personal se confundă cu cel al afacerii).

2.3. Considerații fiscale și juridice adiționale

☆ Fiecare formă juridică presupune un set distinct de obligații fiscale și administrative, care pot influența în mod direct desfășurarea activităților curente. Regimul de TVA, modul de impozitare (impozit pe profit vs impozit pe venit) sau regulile aplicabile tranzacțiilor cu persoane afiliate sunt doar câteva

¹³ Costurile se vor majora prin obligația asociaților de a subscrie un aport la capitalul social mai mare, după ce va intra în vigoare pachetul II de măsuri fiscale al Guvernului Bolojan. A se vedea Cap. X, citat *supra* la nota de subsol 9.

dintre elementele care variază semnificativ și necesită o evaluare atentă, personalizată, în funcție de profilul afacerii.

O parte dintre aceste aspecte vor fi analizate în detaliu în capitolele următoare.

☑ **Recomandare:** Alegerea formei juridice *este o decizie strategică, ce trebuie corelată cu obiectivele concrete ale afacerii, perspectivele de dezvoltare, sursele de finanțare vizate și planul de creștere pe termen lung.*

🔍 În acest context, este recomandată o planificare riguroasă și, mai ales, consultarea unui avocat specializat, pentru a evita riscuri ulterioare și pentru a construi o structură juridică solidă.

Subcapitolul 3. Cum ia naștere un SRL? Ghid practic de înființare, pas cu pas

3.1. Introducere

Înființarea unui SRL nu se reduce la simpla completare a unor formulare-tip sau la parcurgerea automată a unei proceduri administrative standardizate.

Cu toate acestea, în practică, înființarea unui SRL este adesea redusă la completarea unor formulare-tip și la urmarea mecanică a unor pași administrativi, fără ca viitorii antreprenori să înțeleagă cu adevărat implicațiile juridice ale deciziilor pe care le iau sau ale documentelor pe care le semnează, totul pentru a beneficia de un preț aparent avantajos. Or alegerea formei juridice, redactarea actului constitutiv, stabilirea obiectului de activitate sau a structurii asociative sunt decizii esențiale, care pot avea consecințe majore pe termen lung.

O abordare superficială poate avea consecințe nedorite, precum blocaje administrative, conflicte între asociați, dificultăți în atragerea finanțărilor sau chiar imposibilitatea dezvoltării afacerii.

☐ Prin urmare, constituirea societății necesită o planificare riguroasă, bazată atât pe cunoașterea temeinică a cadrului legal, cât și pe o înțelegere clară a implicațiilor fiscale, administrative și comerciale ale fiecărei decizii luate în această etapă.

3.2. Cadrul legal

 Procedura de înființare a unei societăți cu răspundere limitată în România este reglementată, în principal, de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, sunt incidente și următoarele acte normative:

- **Codul Civil al României** – Legea nr. 287/2009, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, cu modificările ulterioare prin Legea nr. 71/2011 și rectificarea publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 427 din 17 iunie 2011 și în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 489 din 8 iulie 2011.
- **Legea nr. 227/2015 – Codul Fiscal** – publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările ulterioare.
- **Legea nr. 265 din 22 iulie 2022** privind Registrul Comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în Registrul Comerțului, publicată în *Monitorul Oficial* nr. 750 din 26 iulie 2022.
- **Ordinul nr. 5.307/C din 21 noiembrie 2022** pentru aprobarea formatului formularului-tip de act constitutiv, a formatului cererii de înregistrare, a formatului, a elementelor de siguranță și a structurii certificatului de înregistrare, în formă letrică și electronică, a modelului declarației-tip pe propria răspundere cu privire la îndeplinirea condițiilor de funcționare/desfășurare a activității, a modelului certificatului constatator privind înregistrarea declarației pe propria răspundere cu privire la îndeplinirea condițiilor de funcționare/desfășurare a activității și a structurii identificatorului unic la nivel european – EUID, publicat în *Monitorul Oficial al României* nr. 1131 din 24 noiembrie 2022.

Dosarul se depune la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunale.

☆ Un avantaj în contextul actual al digitalizării administrației publice îl reprezintă posibilitatea de a înființa un SRL complet online, prin intermediul portalului electronic al Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC), fără a fi necesară prezența fizică la ghișeu.

Recomandare:

*Recomandăm ca la înființarea societății să **consultați un avocat specializat în drept comercial/societar**. Un specialist va adapta actul constitutiv la nevoile reale ale afacerii, va introduce clauze de protecție între asociați și va preveni ambiguități sau omisiuni care pot genera litigii. De asemenea, avocatul poate oferi*

soluții pentru structurarea capitalului social, a drepturilor de vot sau a modalităților de ieșire din societate.

✂ **Exemplu:** Existența unor clauze contradictorii cu privire la luarea hotărârilor a dus la un proces de durată, cu blocarea activității firmei la scurt timp după constituire.

3.3. Etapele procesului de înființare

3.3.1. Verificarea și rezervarea denumirii firmei

Această primă etapă implică verificarea disponibilității denumirii dorite și rezervarea acesteia la ONRC. Este recomandabil să se propună mai multe variante de denumire, în ordine preferențială, pentru a crește șansele de aprobare.

💡 **Sfaturi practice:**

- *Verificați nu doar disponibilitatea denumirii la ONRC, ci efectuați și o căutare a mărcilor înregistrate la OSIM și la nivel european (EUIPO), pentru a evita eventuale conflicte de proprietate intelectuală.*
- *De asemenea, **evitați denumirile generice** sau care pot induce în eroare asupra obiectului de activitate.*

✂ **Caz real:** O companie românească a ales, fără intenție, o denumire identică cu cea a unui brand internațional bine-cunoscut. Deși nu avea marca înregistrată, a primit o notificare prin care i se solicita încetarea utilizării acestei denumiri. Pentru a evita un proces costisitor și dificil de gestionat, firma a fost nevoită să își schimbe denumirea. Această decizie a generat cheltuieli suplimentare și o pierdere semnificativă de imagine, deși societatea activa pe piață de mai mulți ani.

3.3.2. Stabilirea sediului social

☆ Alegerea sediului social reprezintă un prim pas important în procesul de înființare a unei societăți și trebuie abordată cu maximă atenție, atât din perspectivă juridică, precum și din considerente practice. Sediul social este adresa oficială a societății, locul unde aceasta este considerată a fi „prezentă” în fața autorităților și terților, fiind menționat în toate documentele oficiale și având relevanță pentru competența teritorială a organelor fiscale și judiciare.

Actul care atestă dreptul de folosință asupra spațiului trebuie să îndeplinească anumite condiții:

- să fie valabil din punct de vedere juridic;
- să fie clar redactat;
- să indice fără echivoc adresa exactă și să permită utilizarea spațiului ca sediu social.

Exemple de acte juridice cu care se poate face dovada pentru sediu:

- extras de Carte Funciară, în termen de valabilitate la depunere, dar nu mai vechi de 30 de zile;
- contract de vânzare-cumpărare;
- contract de donație în formă autentică;
- certificat de moștenitor;
- act notarial de ieșire din indiviziune sau de delimitare a proprietății;
- hotărâre judecătorească definitivă privind proprietatea sau folosința ori uzufructul;
- hotărâre judecătorească definitivă de ieșire din indiviziune;
- proces-verbal de recepție a construcției;
- act de adjudecare a imobilului vândut în cadrul executării silite;
- contract de schimb;
- contract de închiriere (anterior recentelor modificări, contractul de închiriere între persoane juridice nu trebuia înregistrat la organul fiscal competent);
- contract de subînchiriere;
- contract de concesiune;
- contract de leasing imobiliar;
- contract de comodat;
- contract de uz;
- contract de uzufruct;
- certificat de rol fiscal/rol agricol în termen de valabilitate;
- orice alt act juridic care conferă dreptul de folosință, la alegerea solicitantului.

💡 Sfaturi practice:

- *Dacă sediul social/secundar este stabilit într-un **imobil rezidențial** și se dorește desfășurarea activităților economice la sediul social/secundar, verificați din timp posibilitatea obținerii **acordului vecinilor și/sau al asociației de proprietari**, pentru evitarea surprizelor ulterioare.*

- În cazul în care **nu se desfășoară** activitate la sediul social, trebuie menționat acest aspect **în mod expres în contractul de sediu**, în caz contrar riscați ca ONRC să vă amâne dosarul de autorizare.
- Pentru situația în care **nu se desfășoară activitate la sediul social, nu mai este necesar nici acordul** asociației de proprietari, nici avizul vecinilor.
- **Negociați contractul de sediu** în condiții care **să vă permită modificarea sau încetarea** pe motive de imposibilitate sau posibilitate limitată de desfășurare a activității.

3.3.3. Alegerea codului CAEN principal și a celor secundare

Codurile CAEN¹⁴ definesc exact domeniile de activitate ale SRL-ului.

 Observație: Conform legislației actuale, se pot autoriza la ONRC doar obiectele de activitate pe care intenționați să le desfășurați efectiv, conform legii 265/2022.

Alegeți codurile CAEN cu atenție, în funcție de activitățile reale pe care doriți să le desfășurați. Unele activități necesită autorizații speciale (transport, alimentație publică, construcții, jocuri de noroc, activități medicale etc.), fie anterior prezentării documentelor la ONRC, fie înainte de începerea activității după înregistrarea societății.

Verificați din timp cerințele legale pentru fiecare cod CAEN, pentru a evita întârzieri sau sancțiuni.

Exemple:

- O societate care a început activitatea de alimentație publică fără autorizația sanitar-veterinară a fost amendată și obligată să suspende activitatea până la obținerea avizelor necesare.
- O societate trebuia să obțină un aviz prealabil de la o anumită instituție pentru a putea fi legal înființată, iar în lipsa acestuia, dosarul la ONRC a fost suspendat.

14 La data redactării lucrării este în vigoare Clasificarea CAEN Rev. 3, disponibilă la: <https://insse.ro/cms/files/CAEN/CAEN-Rev-3-detalii.pdf> (accesat la 13 iunie 2025).